

Tiedonhallintalautakunta
Informationshanteringsnämnden

5.12.2025

VN/28287/2023

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelma vuonna 2026

1 Tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelma

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnasta annetun asetuksen 3.1 §:n mukaan lautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan sekä tiedonhallintalain 11.1 §:ssä tarkoitettuun arviointisuunnitelmaan. Toimintasuunnitelma toimii lautakunnan resurssisuunnittelun sekä toiminnan toteuttamisen pohjana, jonka perusteella lautakunta laatii vuosittaisen toimintakertomuksen oman toiminnan tuloksellisuudesta. Toimintasuunnitelma laaditaan tiedonhallintalain 10.1 §:n 2 kohdassa säädetyn edistämistehtävän toteuttamista varten.

Lähtökohdat vuoden 2026 toimintasuunnitelman laatimiselle

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt säädösvalmisteluhankkeen, joka edetessään tarkoittaisi tiedonhallintalautakunnan lakkauttamista. Valtiovarainministeriön tavoitteena on, että lainsäädännön muutokset voisivat tulla voimaan ja lautakunnan toiminta lakkaisi 1.1.2027.

Tiedonhallintalautakunta on 9.10.2025 päättänyt valtiovarainministeriön käynnistämän säädösvalmistelun perusteella suunnitella toimintaansa vain vuodelle 2026. Vuoden 2026 osalta lautakunta on päättänyt olla käynnistämättä sellaisia tiedonhallintalain vaatimuksia edistäviä toimenpiteitä, jotka sitovat resursseja vuonna 2027. Valmistelussa olevat tehtävät ja erikseen laissa säädetty tehtävät toteutetaan suunnitelmien mukaisesti.

Tiedonhallintalautakunta ei valmistelee vuodelle 2026 erillistä viestintäsuunnitelmaa.

2 Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tiedonhallintalautakunnan tehtävänä on edistää tiedonhallintalaissa säädettyjen tiedonhallinnan ja tietoturvallisuuden menettelytapojen ja tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamista.

Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2026 toiminnan painopisteitä ovat:

1. **Tiedonhallintalautakunnan toiminnan hallittu alasarjo.** Tiedonhallintalautakunta pyrkii toteuttamaan valmistelussa olevat toimenpiteet siten, että niiden ylläpito vuoden 2026 jälkeen ei edellyttäisi erillisiä resursseja. Valmistelussa olevat toimenpiteet (suositukset ja niihin liittyvät tilaisuudet) toteutetaan suunnitelmien mukaisesti.
2. **Tiedonhallintalautakunnan toiminnassa syntyneen tiedon saatavuuden varmistaminen lautakunnan toiminnan päätyttyä.** Tiedonhallintalautakunta kokoaa toimikausiensa aikana toteutetut ohjaustoimenpiteet ja niiden vaikutukset vuoden 2026 lopulla laadittavaan loppuraporttiin. Lautakunta varmistaa, että sen toiminnassa syntyneet tiedot arkistoidaan hyödynnettäväksi. Tiedonhallintalautakunta julkaisee yleiseen tietoverkkoon keskeiset tuotokset.

3 Tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävät 2026

Tiedonhallintalain 10 ja 11 §:ssä säädetään tiedonhallintalautakunnan tehtävästä arvioida valtion virastojen ja laitosten, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien sekä kuntien ja kuntayhtymien tiedonhallintalain 4 §:n 2 momentin, 5, 19, 22–24 ja 28 §:n sekä 6 luvun säännösten toteuttamista ja noudattamista.

Tiedonhallintalautakunta ei valmistelee vuodelle 2026 tiedonhallintalain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua arviointisuunnitelmaa. Lautakunta katsoo, ettei sillä ole valtiovarainministeriön säädösvalmisteluhankkeen käynnistämisen jälkeen tosiasiallisia mahdollisuuksia toteuttaa arviointitehtävää vuonna 2026.

Tiedonhallintalain vaatimusten ja menettelytapojen toteuttamisen arviointien tarkoituksena on tuottaa tietoa lain täytäntöönpanon tilanteesta sekä nostaa esiin kohteita tiedonhallintalautakunnan hallinnolliselle ohjaukselle ja muille edistämistoimenpiteille. Kun tiedonhallintalautakuntaa ei valtiovarainministeriön asettaman tavoitteen mukaisesti enää olisi vuoden 2026 jälkeen, ei lautakunnan ole tarkoituksenmukaista toteuttaa vuonna 2026 arviointitoimenpiteitä, joihin liittyvät ohjaustoimenpiteet tulisivat toteutettavaksi vuonna 2027.

Tiedonhallintalautakunta valmistelee vuonna 2026 tiedonhallintalain 11 §:n 4 momentissa tarkoitetun arviointikertomuksen vuosilta 2024-2025. Arviointikertomus toimitetaan valtiovarainministeriölle.

4 Tiedonhallintalautakunnan edistämistehtävät 2026

4.1 Tiedonhallintalautakunnan suositukset

4.1.1 Suostus varautumisesta häiriötilanteisiin

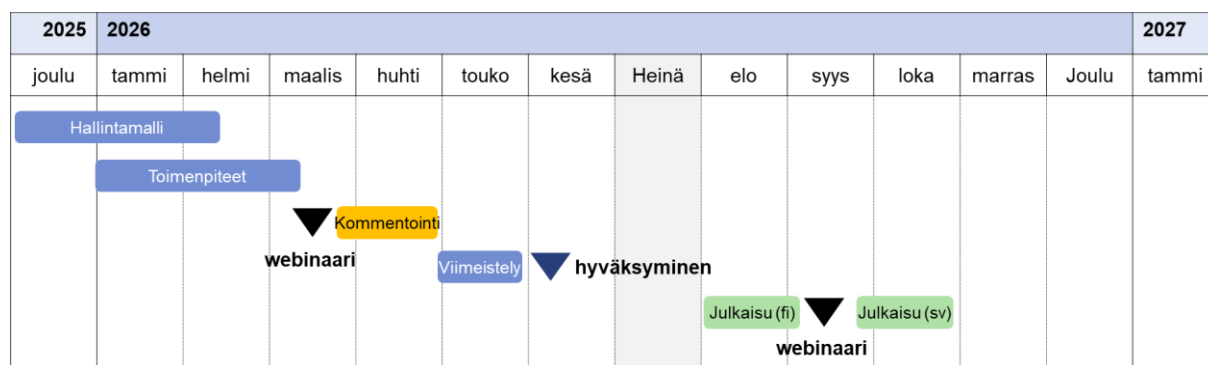
Tiedonhallintalautakunta saattaa vuoden 2026 aikana loppuun vuonna 2025 käynnistetyn valmistelun suosituksesta varautumisesta tiedonhallinnan häiriötilanteisiin. Suositusvalmistelusta vastaa tiedonhallintalautakunnan asettama suositusjaosto.

Suosituksen tavoitteena on tukea tiedonhallintayksiköitä ja niissä toimivia varautumaan häiriötilanteisiin, jotka voivat vaarantaa tietojen käsittelyyn ja tietojärjestelmien käyttöön perustuvan toiminnan jatkuvuuden. Suosituksen tavoitteena on edistää häiriötilanteisiin varautumisen suunnitelmallisuutta, yhdenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä vahvistaa organisaatioiden kykyä palautua häiriöistä nopeasti ja turvallisesti.

Kuvio 1. Suositus varautumisesta tiedonhallinnan häiriötilanteisiin

Johdanto	- Suosituksen tarkoitus ja tavoitteet - Muut aiheeseen liittyvät suositukset - Tiedonhallintalautakunta	Tiedonhallintayksikön on selvítettävä sen tietoaineistojen käsittelyn, tietojärjestelmien hyödyntämisen sekä niihin perustuvan toiminnan jatkuvuuteen kohdistuvat olennaiset riskit
Vaatimukset	- Varautumista ohjaava lainsäädäntö - Tehtävien ja tiedonhallinnan priorisointi häiriötilanteissa	Tiedonhallintayksikön on riskiarvioinnin perusteella huolehdittava, että sen tietoaineistojen käsittely, tietojärjestelmien hyödyntäminen ja niihin perustuva toiminta jatkuvat mahdollisimman häiriöttömästi normaaliolojen häiriötilanteissa sekä tarkoitetuissa poikkeusoloissa
Hallintamalli	- Jatkuvuuden hallinta tiedonhallintayksikössä - Tietojärjestelmien elinkaaren hallinta	Suosituksen tavoitteena on tukea tiedonhallintayksiköitä ja niissä toimivia varautumaan häiriötilanteisiin
Toimenpiteet	- Suunnitelmat ja etukäteistoimenpiteet - Häiriöiden hallinnan toimenpiteet	Suosituksen tavoitteena on edistää häiriötilanteisiin varautumisen suunnitelmallisuutta, yhdenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä vahvistaa organisaatioiden kykyä palautua häiriöistä nopeasti ja turvallisesti.
Liitteet	- Huomioitava sääntely - Tarkistuslistat vaatimusten toteuttamiseksi	

Jaoston valmistelun tavoitteena on julkaista kommentointikierrosversio (lausuntopalvelu.fi) suosituksesta vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin aikana. Kommentointikierros olisi maalis-/huhtikuussa. Kommenttikierroksella saadun palautteen perusteella viimeistely versio suosituksesta pyritään hyväksymään tiedonhallintalautakunnassa viimeistään kesäkuussa. Suomenkielinen ja ruotsinkielinen versio suosituksesta julkaistaisiin alkusyksyllä 2026.

Kuvio 2. Suositus varautumisesta tiedonhallinnan häiriötilanteisiin: valmisteluaikataulu

4.1.2 Suositus tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöönotossa ja käytössä

Tiedonhallintalautakunta saattaa vuoden 2026 aikana loppuun vuonna 2025 käynnistetyn valmistelun suosituksesta tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöönotossa ja käytössä. Suositusvalmistelusta vastaa tiedonhallintalautakunnan asettama suositusjaosto.

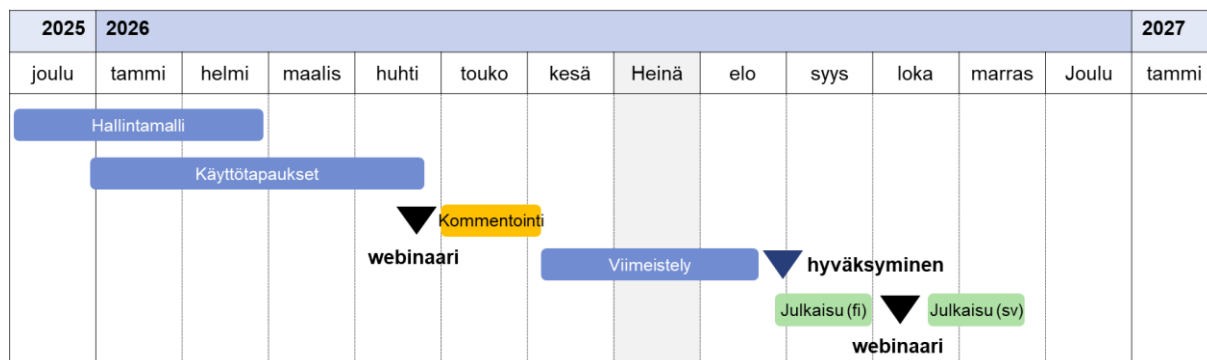
Suositusvalmistelun tavoitteena on tukea viranomaisia hyödyntämään tehokkaasti ja hallitusti tekoälyjärjestelmiä tehtäviensä hoitamisessa sekä palvelujen tuottamisessa. Tavoitteen toteuttamiseksi suosituksessa muodostetaan viranomaisille ja näille tekoälyjärjestelmiä tarjoaville palveluntuottajille ymmärrys, mitä tiedonhallintalaissa säädettyjä vaatimuksia tekoälyjärjestelmien käytössä tulee ottaa huomioon ja millä toimenpiteillä vaatimuksia voidaan toteuttaa.

Kuvio 3. Suositus tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöönotossa ja käytössä

Johdanto	- Suosituksen tarkoitus ja tavoitteet - Muut aiheeseen liittyvät suositukset - Tiedonhallintalautakunta	- Tekoälyjärjestelmien käytössä varmistettava perusoikeuksien toteutuminen - Tekoälyjärjestelmä on tietojärjestelmä
Vaatimukset	- Tekoälyjärjestelmien käytössä huomioitava lainsäädäntö - Tiedonhallintalain vaatimukset eri riskisille tekoälyjärjestelmille	Tietojen käsittelyyn tietojärjestelmillä sovelletaan tiedonhallintalakia
Hallintamalli	- Tekoälyjärjestelmien suunnittelu, hankinta, käyttöönotto ja käyttö - Muutosten ja vaikutusten arviointi	Tiedonhallintalain vaatimuksilla toteutetaan julkisuusperiaatetta ja hyvää hallintoa sekä edistetään henkilötietojen suojaa
Käyttötapaukset	Tiedonhallintalain vaatimusten toteuttaminen tekoälyjärjestelmien käytössä eri käyttötapauksissa	Tiedonhallintalain vaatimusten toteuttaminen luo edellytyksiä tekoälyjärjestelmien tehokkaalle ja turvalliselle hyödyntämiselle
Liitteet	- Huomioitava sääntely - Tarkistuslistat vaatimusten toteuttamiseksi	Suosituksen on tarkoitus muodostaa apuväline, jota käyttämällä viranomaisen olisi mahdollista varmistaa tietoaaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tietoaaineistojen tietoturvallinen käsittely käytettäessä tekoälyjärjestelmiä

Jaoston valmistelun tavoitteena on julkaista kommentointikierrosversio (lausuntopalvelu.fi) suosituksesta vuoden 2026 toisen kvartaalin aikana huhti-/toukokuussa. Kommenttikierroksella saadun palautteen perusteella viimeistelty versio suosituksesta pyritään hyväksymään tiedonhallintalautakunnassa syksyn 2026 ensimmäisessä kokouksessa. Suomenkielinen ja ruotsinkielinen versio suosituksesta julkaistaisiin syksyllä 2026.

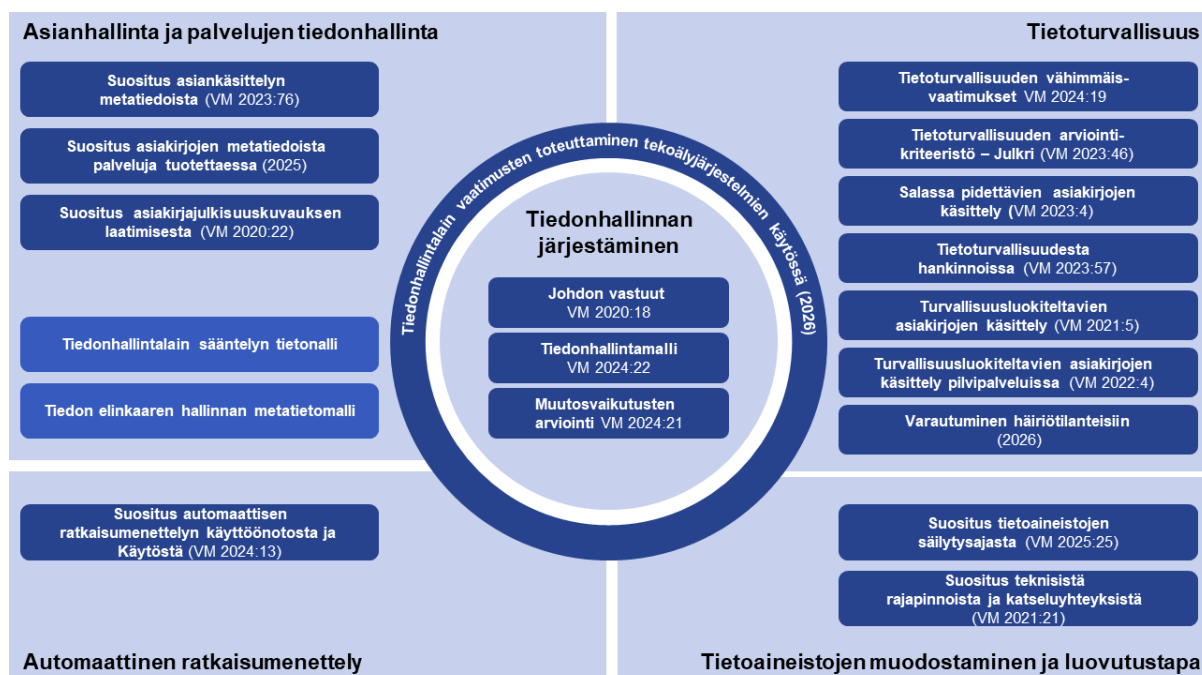
Kuvio 4. Suositus tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöön-
otossa ja käytössä: valmisteluajataulu

4.1.3 Ylläpidettävät suositukset ja tietomallit

Tiedonhallintalautakunta jatkaa vuonna 2026 voimassa olevien suositusten sekä niihin linkittyvien tuotosten ylläpitoa. Varsinaisia kehittämistoimenpiteitä suosituksiin ei enää tehdä vuonna 2026.

Kuvio 5. Tiedonhallintalautakunnan suositusten ylläpito vuonna 2026

Tiedonhallintalautakunta on aikaisemmin päättänyt lopettaa julkisen hallinnon tietoturvallisuuden arviointikriteeristö Julkrin (VM 2023:46) ja hankintojen tietoturvallisuutta koskevan suosituksen (VM 2023:57) ylläpidon. Koska valtiovarainministeriö ei saa korvaavia suosituksia valmiiksi vuoden 2025 aikana, säilyttää lautakunta suositukset sivuillaan myös vuonna 2026. Suositusten lopettamiseksi tehtävät viestintätoimenpiteet siirtyvät vastaavasti vuodelle 2026.

Tiedonhallintalautakunta ylläpitää vuonna 2026 Yhteentoimivuusalustalle julkaistuja tietomalleja:

- Tiedonhallinnan sääntelyn tietomalli (<https://tietomallit.suomi.fi/model/imregulation?ver=0.2.0>)
- Tiedon elinkaaren hallinnan metatietomalli (<https://tietomallit.suomi.fi/model/cmlife?ver=1.1.0>)

Tietomalleihin ei tehdä kehittämistoimenpiteitä vuonna 2026.

Tiedonhallintalautakunta ylläpitää vuonna 2026 Yhteentoimivuusalustalla julkaistua tiedonhallintalautakunnan suositusten sanastoa (<https://sanastot.suomi.fi/terminology/thi>).

4.2 Tiedonhallintalautakunnan verkkokoulutukset

Tiedonhallintalautakunta jatkaa vuonna 2026 neljän verkkokoulutuksen ylläpitoa:

- Julkisen hallinnon asianhallinta ([2025](#))
- Julkisen hallinnon tietoturvallisuuden arviointikriteeristö – Julkri ([2023](#))
- Salassa pidettävien tietojen käsittely ([2023](#))
- Turvallisuusluokitellut asiakirjat ([2022](#))

Tiedonhallintalautakunta tarkistaa tammikuussa 2026 julkisen hallinnon asianhallinnan koulutukseen saadun palautteen ja korjaa tarvittaessa koulutuksen sisältöä. Ruotsinkielinen versio toteutetaan ja julkaistaan alkuvuodesta, jos sitä ei ehditä valmistelemaan vuoden 2025 aikana.

Muilta osin verkkokoulutuksiin ei tehdä enää kehittämistoimenpiteitä vuonna 2026.

4.3 Tiedonhallintalautakunnan kannanotot, lausunnot ja neuvonta

Tiedonhallintalautakunta toteuttaa sille tiedonhallintalain 10 §:ssä säädettyjä tiedonhallinnan ja tietoturvallisuuden menettelytapojen ja tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamista edistäviä tehtäviä suositusten lisäksi antamalla lausuntoja ja kannanottoja tiedonhallintalain vaatimusten soveltamisesta. Tiedonhallintalautakunnan kannanotot eivät ole velvoittavia, vaan niiden mukaisesti toimimalla tiedonhallintayksiköt voivat toteuttaa tiedonhallintaan liittyvät velvollisuudet hyvien käytäntöjen mukaisesti. Tiedonhallintalautakunta käsittelee sille toimitetut lausunto- ja kannanottopyynnöt kokouksessaan sihteeristön valmistelemien luonnosten pohjalta.

Lausuntojen valmistelun palveluaikatavoite vuodelle 2026. Vuonna 2026 tiedonhallintalautakunta pyrkii käsittelemään sille saapuneet lausunto- ja kannanottopyynnöt aina seuraavassa kokouksessaan, mikäli pyyntö on saapunut lautakunnalle 2 viikkoa ennen lautakunnan kokouksen asialistan lähettämistä (asialista lähetään viikkoa ennen lautakunnan kokousta). Lausunnon tai kannanoton valmisteluun liittyvät lisäselvitykset pidentävät tavoitteeksi asetettua valmisteluakataulua.

Neuvonnan palveluaikatavoite vuodelle 2026. Vuonna 2026 tiedonhallintalautakunta pyrkii vastaamaan sille saapuneisiin kysymyksiin kahden viikon kuluessa kysymyksen saapumisesta.

Asioiden vireilletulo vuonna 2026. Tiedonhallintalautakunta pyrkii valmistelemaan kaikki käsitellyssä olevat asiat valmiiksi vuoden 2026 loppuun mennessä, koska tämän jälkeen ei suunnitellun mukaisesti olisi viranomaista, jolla asiat olisi mahdollista siirtää. Tavoitteen toteuttamiseksi tiedonhallintalautakunta ottaa sähköpostilaatikon tiedonhallintalautakunta(at)gov.fi pois käytöstä kesälo-makauden jälkeen. Siitä eteenpäin asiat tulevat vireille valtiovarainministeriön kirjaamon kautta.

5 Tiedonhallintalautakunnan toiminta 2026

5.1 Tiedonhallintalautakunnan päätöksenteko ja kokoukset

Tiedonhallintalautakunta kokoontuu vuoden 2026 aikana 4–5 kertaa. Kokoukset järjestetään pääsääntöisesti etäyhteyksillä.

Tiedonhallintalautakunta järjestää vuoden 2026 lopulla toimintansa päättävän kokouksen, joka pidetään läsnäolokokouksena. Tiedonhallintalautakunnalle asiantuntijapalveluja tuottava Digi- ja väestötietovirasto pyydetään kokoukseen mukaan.

5.2 Suositusjaosto

Tiedonhallintalautakunta on asettanut jaoston vuoden 2026 loppuun saakka valmistelemaan lautakunnan suosituksia (suositusjaosto).

Suositusjaosto valmistelee tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelmaan perustuvan tehtäväsuunnitelman vuodelle 2026. Suunnitelma käsitellään lautakunnan vuoden 2026 ensimmäisessä kokouksessa.

5.3 Tiedonhallintalautakunnan vuosikello vuonna 2026

Tiedonhallintalautakunta ei enää vuonna 2026 suunnittele toimintaansa ja talouttaan vuoden 2027 tai suunnittelukauden 2028-2031 osalta. Valtiovarainministeriön päätös käynnistää säädösvalmistelu lautakunnan lakkauttamiseksi 1.1.2027 alkaen on poistanut tarpeen toteuttaa viranomaiselle säädettyjä suunnitteluvelvollisuuksia.

Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2026 vuosikelloon on kiinnitetty kvartaaleittain tehtävät, joiden ajankohta on tiedossa tai ne perustuvat lautakunnan suunnitelmiin.

Taulukko 1. Tiedonhallintalautakunnan vuosikello 2026

Kvartaali	Tehtävä/toimenpide
Q1	• Vuoden 2025 toimintakertomus • Arviointikertomus vuosilta 2024-2025 • eOppiva: Julkisen hallinnon asianhallinta (tarkistus ja ruotsinkielinen versio)
Q2	• Suositus varautumisesta tiedonhallinnan häiriötilanteisiin (hyväksyminen)
Q3	• Suostus varautumisesta tiedonhallinnan häiriötilanteisiin (fi ja sv) • Suositus tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöön-otossa ja käytössä (hyväksyminen) • Suositus tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöön-otossa ja käytössä (fi)
Q4	• Suositus tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tekoälyjärjestelmien käyttöön-otossa ja käytössä (sv) • Vuoden 2026 toimintakertomus • Tiedonhallintalautakunnan loppuraportti 2020-2026 • Tietoaineistojen arkistointi